

N:o 30.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 26 Mars 1886.
— — — — Andra Kammaren den 26 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Riksdagens år 1885 församlade revisorers berättelse angående verkställd granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning år 1883.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 14).

Till Konungen.

Efter pröfning af hvad Riksdagens nästlidna år församlade Revisorer rörande verkställd granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1883 uti afgifven berättelse anmält samt vederbörande förvaltande verk och myndigheter uti deröfver afgifna förklaringar hos Eders Kongl. Maj:t andragit, får Riksdagen i nedannämnda ämnen anföra följande:

Kongl. Arméförvaltningen.

Enligt hvad Revisorerne omförmält, hade efter föregången besigtning i Maj 1881 boningshuset för styresmannen vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori befunnits så bristfälligt, att detsamma icke troddes kunna genom reparationer för sitt ändamål fortfarande göras brukbart,

utan hade nybyggnad ansetts böra ifrågakomma. Med anledning häraf hade Arméförvaltningens artilleridepartement till Eders Kongl. Maj:t hemställt, att ny byggnad, hvarå ritning företetts, måtte uppföras. Men i Januari 1882 hade Eders Kongl. Maj:t förklaradt, att byggnaden för det dåvarande icke borde uppföras. Sedan ny besigtning likväl i Maj sistnämnda år egt rum, och styresmannen förklaradt, det han icke utan våda för helsan ansåge sig vidare kunna bebo byggnaden och att annan lämplig sådan ej inom staden Eskilstuna kunde anskaffas, hade Arméförvaltningens artilleridepartement i September 1882 hos Eders Kongl. Maj:t gjort ny framställning om byggnadens uppförande; och genom bref af den 24 November 1882 hade Eders Kongl. Maj:t slutligen bifallit byggnadens verkställande. I följd häraf hade styresmannen i December 1882 af Arméförvaltningen anmodats inkomma med förslag till arbetets utförande antingen genom anställande af auktion eller medelst anbuds infordrande. Men i stället hade styresmannen, under förklaring att må hända ingen af dessa former alltid vore lämplig, i Januari 1883 inlemnadt ett af enskild entreprenör till honom afgifvet förslag till entreprenadkontrakt, hvilket af Arméförvaltningen gillats och hvilket styresmannen bemyndigats med entreprenören afsluta. Enligt detta förslag skulle nybyggnaden kosta 30,000 kronor, hvarifrån dock borde afdragas 4,000 kronor, som erhållits genom försäljning af den gamla byggnaden, hvilken entreprenören för denna summa ville köpa. Öfriga 26,000 kronor hade anskaffats genom inflytande medel för försålda gevärspersedlar. Byggnaden hade blifvit uppförd under loppet af åren 1883 och 1884. Utgiften härför hade blifvit redovisad på anslaget för försvarsverket till lands i allmänhet.

Under åberopande af föreskrifterna i gällande auktionsreglemente af den 20 December 1825, hafva Revisorerne vidare anført, dels att sådan auktion, som i nämnda reglemente föreskrifves, vid byggandet af det nya boningshuset för styresmannen vid Carl Gustafs stads faktori icke egt rum, och dels att, jemväl i strid mot samma reglemente, någon auktion vid försäljningen af gamla boningshuset för bemälda styresman ej heller förrättats, hvadan Arméförvaltningen sålunda i två fall syntes hafva ansett sig kunna förbise auktionsreglementets föreskrifter. Derest detta skett i följd af föräldrade och numera icke tillämpliga bestämmelser uti auktionsreglementet, hade det förefallit Revisorerne, som om tiden vore inne att uppgöra ett nytt reglemente, såvida icke ett godtyckligt förfarande, hvilket komme att försvara hvarje kontroll, vid dylika ärendens handläggande skulle göra sig gällande.

I häröfver afgifvet utlåtande har Arméförvaltningens artilleri-departement, jemte andragande af de skäl, som talat för nödvändigheten att uppföra ny boställsbyggnad åt faktoristyresmannen, med anledning af Revisorernes framställning om att uppförandet af denna byggnad ej blifvit enligt auktionsreglementets innehåll utbjudet på auktion, samt att enahanda förfaringssätt äfven bort begagnas i fråga om den gamla byggnadens försäljning, anført, att Arméförvaltningen, på sätt i revisionsberättelsen omförmäles, efter erhållet tillstånd till byggnadens uppförande, uppdragit åt faktoristyresmannen att till förvaltningen inkomma med förslag till arbetets utförande, antingen genom anställande af auktion eller medelst anbuds infordrande; men att sedan från tillförlitligt håll inhemtats, att hvarken i staden Eskilstuna eller trakterna deromkring funnes någon annan byggnadsskicklig och pålitlig person än byggmästaren I. W. Kayerdt, åt hvilken med fullt förtroende kunde öfverlätas det maktpåliggande arbetet, och sedan Kayerdt efter upprepade underhandlingar förklarar sig villig att utföra arbetet för den beräknade, af Eders Kongl. Maj:t godkända kostnadssumman, 30,000 kronor, med åtagande dessutom att, utöfver det uppgjorda kostnadsförslaget, verkställa åtskilliga ganska omfattande grundläggnings- med flera arbeten, hvilka ansetts erforderliga, förvaltningen, då vid de upplysta förhållandena auktion otvifvelaktigt skulle blifva ändamålslös och endast föranleda tidspillan, under det att å andra sidan antagandet af byggmästaren Kayerdts erbjudande syntes medföra garanti att få arbetet på omsorgsfullt sätt utfördt, pröfvat skäligt att, enligt styresmannens hemställan, antaga berörda erbjudande, och detta så mycket hellre som endast derigenom bereddes möjligheten att för det gamla nedruttnade boningshuset erhålla så hög försäljningssumma som 4,000 kronor, ett belopp, som med afseende å den gamla byggnadens dåliga beskaffenhet icke kunnat betingas af annan person, än Kayerdt, hvilken, såsom boende på platsen och der idkande byggnadsverksamhet, beräknat att till andra företag kunna använda öfverblifna materialier af det gamla boningshuset. — Denna för kronan fördelaktiga uppgörelse beträffande köpesumman för det gamla boningshuset måste ock, förutom vissheten att man i Kayerdt erhöle en både yrkesskicklig och pålitlig entreprenör, betraktas såsom en af de hufvudsakligen bidragande orsakerna dertill, att byggnadsföretaget i sin helhet utan auktion öfverlätits åt Kayerdt, ty en spekulant från mera aflägsna trakter, om en sådan uppstått, hade af nyss anförda orsaker, enligt förvaltningens förmenande, aldrig kunnat ingå på den höga köpesumma för det gamla huset, som nu erhållits. För närmare belysande af det ringa värde, som

den gamla byggnaden i verkligheten egde, hade förvaltningen vidare upplyst, att vid yttre brädbeklädnadens borttagande timret befunnits uppruttnadt och delvis sönderstyckadt, så att skäl ej förefunnes till betvivlande af entreprenörens utsago, att han å affären blifvit betydligt lidande. Häraf framginge, att det af Revisorerne anmärkta förfaringsättet vid så väl det nya boställshusets uppförande som det gamlas försäljning varit af beskaffenhet, att kronans fördel och sanna bästa blifvit behörigen tillgodosedda, äfven om auktionsreglementets föreskrifter härvid ej blifvit strikte tillämpade — att för öfrigt under nu rådande förhållande strängt hålla sig inom föreskrifterna i detta föråldrade reglemente kunde i förvaltningens tanke, i synnerhet då, såsom här, det gälde arbeten, hvilka fordrade fullständig sakkännedom af dem, som åtog sig och således borde ansvara för desammas ordentliga utförande, icke alltid leda till resultat, som för kronan blefve de gynsamaste. Vid auktionen måste nemligen hufvudsakligt afseende fastas vid lägsta anbudet. Rörande sakkännedomen förefunnes vid auktionen egentligen intet tillfälle att ingå i närmare undersökning. Endast för så vidt en spekulant gjort sig förut bevisligen känd för underhålligt arbete, kunde hans anbud förkastas. Följden kunde sålunda lätteligen blifva den — och Arméförvaltningen hade deraf ingalunda saknat erfarenhet — att spekulant, som slutligen stannade för lägsta anbudet och som således, så vidt antaglig borgen företeddes, måste antagas till entreprenör, sedermera funnes sakna förmåga och tillräckliga insigter att på tillfredsställande sätt utföra det åtagna arbetet. Då slutligen äfven Revisorerne sjelfva, under förutsättning att det anmärkta förfaringsättet framkallats i följd af föråldrade och numera icke tillämpliga bestämmelser uti auktionsreglementet, uttalat såsom sin åsigt, att tiden nu vore inne för uppgörande af nytt sådant reglemente, hade i anledning häraf Arméförvaltningen, som med Revisorerne härutinnan vore fullt ense, infordrat förslag till nytt auktionsreglemente, hvilket förslag, efter numera i det närmaste avslutade förberedande åtgärder inom Armé- och Marinförvaltningarna, snarligen komme att till Eders Kongl. Maj:ts pröfning öfverlemnas.

På sätt Revisorerne framhållit, har Arméförvaltningen uti förvarande fall i tvenne hänseenden förbisett föreskrifterna i gällande auktionsreglemente; och med afseende å hvad sålunda förekommit, får Riksdagen anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes låta vidtaga sådana åtgärder, hvarigenom för framtiden fullständig rättelse må ernås i de af Revisorerne anmärkta förhållandena.

Beträffande det i riksstaten under rubriken »Materielen» förekommande reservationsanslaget till »Försvarsväsendet till lands i allmänhet eller Arméförvaltningens departement», hafva Revisorerna anført, bland annat, att, fastän anslaget i riksstaten funnes uppfördt under rubriken »Materielen» och sålunda syntes böra ensamt för densamma utgå, bestriddes dermed likväl åtskilliga utgifter, som i mer eller mindre mån kunde anses såsom personella. Så väl denna omständighet som de mycket olikartade utgifter för materielen till de mest skiljaktiga föremål på landtförsvaret, hvilka med anslaget skulle bestridas, försvårade i hög grad bedömandet af dess användande för sitt ändamål samt inskränkte Revisorernas deraf beroende kontroll till granskning af anslagets användande för landtförsvarets behof i allmänhet. Denna kontroll försvårades ytterligare derigenom, att talrika omföringar förekomme icke allenast inom anslaget, på artilleridepartementets andel till och med inom de särskilda utgiftstitlarne, utan äfven till och från *andra* anslag. Någon närmare granskning af anslagets användande för sitt ändamål kunde, enligt Revisorernas föreställning, icke åstadkommas, förr än den del af de personella utgifterna, som ej kunde anses tillhöra anslaget, blefve skild från detsamma, samt användandet af dess öfriga delar blefve närmare bestämdt, äfvensom omföringarna, om icke helt och hållet uteslutna, åtminstone i möjligaste mån inskränkta. Utom de i riksstaten anslagna medel egde anslaget andra och högst betydliga tillgångar i uppbördsmedel, hvilka dock, hvad artilleridepartementet anginge, i hufvudboken vore sammanförda med omföringar inom anslaget, så att man icke kunde varseblifva, huru vida de härledde sig från omföringar eller vore verkliga uppbördsmedel. Med anledning häraf hade Revisorerna för revisionsåret låtit utreda så väl deras belopp som deras beskaffenhet och deröfver låtit upprätta en i revisionsberättelsen intagen tabell.

Af denna tabell ansåge Revisorerna frangå, att de verkliga uppbördsmedlen på anslaget för revisionsåret uppgått till den betydliga summan af 367,920 kronor 44 öre. Enligt Revisorernas åsigt vore det önskligt, om dessa medel på ett lämpligt sätt kunde bokföras, så att deras belopp och beskaffenhet lättare kunde skönjas. Men om man sålunda skulle kunna utröna dessa särskilda tillgångars storlek, blefve det dock, med den nuvarande bokföringen, i de flesta fall omöjligt att varseblifva deras användande för särskilda utgifter, emedan de ingiuge i anslagets öfriga inkomster och med dem sammanblandades.

För närvarande bokfördes nämnda anslags uppbördsmedel i Arméförvaltningens hufvudbok blott i specialkontokolumnen på creditsidan,

hvaraf följden blifvit, att de icke upptoges i det tryckta kapitalkonto, som för revisionsåret offentliggjordes, och således icke derstädes varseblefves. Då det likväl föreföll Revisorerne vara af vigt, att dessa medel i kapitalkontot åtminstone till sina hufvudbelopp redovisades, ansåge sig Revisorerne böra såsom sin åsigt uttala, att nämnda medel i Arméförvaltningens hufvudbok äfven borde upptagas i kapitalkontokolumnen på debetsidan.

Då samma bokföringssätt iakttoges med afseende på de flesta öfriga anslag under fjerdte hufvudtiteln, som hade uppbördsmedel, ansåge Revisorerne, att äfven med afseende på deras bokföring samma förändring borde vidtagas, som här ofvan blifvit ifrågasatt.

I öfrigt hade Revisorerne ansett sig böra omnämna, att granskningen af Arméförvaltningens räkenskaper fortfarande i hög grad försvårats genom bristfällig hänvisning till och anordning af verifikationerna, i följd hvaraf de i många fall ej kunde bedömas utan särskilda från förvaltningen inhemtade upplysningar, hvadan granskningen dessförutan måst blifva ganska ytlig.

Genom bref af den 7 November 1879 angående förändring i bokföringssättet hos Arméförvaltningen, har Eders Kongl. Maj:t förordnat bland annat, att från ingången af år 1881 skulle för Arméförvaltningens räkenskaper tillämpas det formulär, som vore för Marinförvaltningen beträffande dess räkenskaper föreskrifvet; dock att inom Arméförvaltningen finge i stället för den för Marinförvaltningen föreskrifna förskottsbok fortfarande föras de hos Arméförvaltningen dittills använda liqvadböcker; hvarjemte Arméförvaltningen skulle ega vidtaga de detaljförändringar i det nya bokföringssättet, hvilka utan att ändra systemets hufvudgrunder kunde finnas ändamålsenliga.

Det sätt, hvarpå Arméförvaltningens räkenskaper på grund häraf blifvit uppställda, har emellertid, enligt hvad Revisorerne framhållit, synt i flera afseenden gifva anledning till befogade anmärkningar. Särskildt torde, såsom Revisorerne påpekat, de talrika omföringarna så väl inom samma anslag som från ett anslag till ett annat, och det sätt, hvarpå uppbördsmedlen redovisas, betaga räkenskapen den öfverskådlighet, som för dess granskning är af nöden; och delar Riksdagen jemväl Revisorernes uppfattning om bristfälligheten i anordningen af verifikationerna. Vissa förändringar i berörda räkenskapers uppställning och verifierande synas därför Riksdagen vara af behofvet påkallade; och lär vid sådana förändringars genomförande hänsyn böra tagas så väl till speciella förhållanden vid Arméförvaltningen som dertill

att räkenskaperna måste lämpa sig äfven för Statskontoret vid dess upprättande af rikshufvudboken.

Med afseende å hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes meddela föreskrifter om sådan ändring i Arméförvaltningens räkenskaper, hvarigenom större tydlighet och öfverskådlighet i dessa räkenskaper må åstadkommas.

Statens jernvägstrafik.

Af Trafikstyrelsens protokoll för den 3 Februari 1883 hade Revisorerne erfarit, att Styrelsen beslutit utbyta en statens jernvägstrafik tillhörig tomt om 15,000 qvadratfot uti kvarteret Dykärret vid Stockholms södra station emot en statens jernvägstrafiks enke- och pupillkassa tillhörig, från $\frac{37}{6}$ mantal N:o 2 Låreda i Stoby socken af Vestra Göinge härad afsöndrad mark, innehållande 97,000 qvadratfot, hvilken invid Hesselholms jernvägsstation belägna mark skulle användas till byggnadsplats för en betjeningsbyggnad, därför Riksdagen beviljat ett anslag af 12,000 kronor; och af Styrelsens registratur hade vidare inhemtats, att Styrelsen den 13 November förenämnda år ingått aftal om egoutbyte emellan statens jernvägstrafik och Rörstrands aktiebolag; hvarjemte Styrelsen enligt öfverenskommelse den 30 Juli 1883 verkställt egoutbyte emellan statens jernvägstrafiks och Jönköpings stads mark; men då den befogenhet, som Trafikstyrelsen, enligt hvad af ofvan såsom exempel anförda beslut framginge, sig tillmätt i fråga om utbyte af statens jernvägars mark, icke syntes Revisorerne stå i öfverensstämmelse med stadgaudet i 77 § Regeringsformen, hade Revisorerne velat å förhållandet fästa uppmärksamheten.

I afseende å Revisorerne omförmälda framställning har Styrelsen för statens jernvägstrafik i afgifvet utlåtande erinrat, att den jord, staten för jernvägens behof från enskilde personer förvärfvat, icke blifvit i jordeboken omförd från skatte- eller stadsjord till krono-, utan fortfarande bibehölle sin förra natur. Den syntes därför näppeligen kunna hänföras till den i 77 § Regeringsformen afsedda fasta egen- dom, som icke utan Riksdagens samtycke finge kronan afhändas. Då jorden förvärfvats uteslutande för den af staten utöfvade jernvägsdriftens behof, skulle det också vara väl oegentligt, om icke någon mindre del deraf, huru obetydlig den än måtte vara, skulle, sedan den upphört att vara för jernvägsdriften behöflig, kunna utan en sådan tidsödande omgång, som inhemtandet af Riksdagens samtycke för-

anledde, utbytas mot ett fullt motsvarande jordområde, hvilket befunnits vara för jernvägsdriftens ändamålsenliga utöfvande af nöden.

Då Trafikstyrelsen icke kan anses ega rättighet att utan vederbörligt tillstånd afhända staten någon dess fasta egendom eller utbyta densamma mot annan sådan, får Riksdagen anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes anbefalla Styrelsen för statens jernvägstrafik att för framtiden icke utan i vederbörlig ordning erhållet medgifvande verkställa egoutbyten i afseende å den under Styrelsens förvaltning ställda egendom.

Revisorerna hade vid granskningen af Jernvägstrafikstyrelsens räkenskaper inhemtat, att Styrelsen enligt beslut den 5 September 1883 låtit ur räkenskaperna afföra ett belopp af 2,468 kronor 50 öre, utgörande fordran för begagnad fraktkredit, hvilken fordran Styrelsen egt hos uppgifven person, som, enligt intyg af öfverexekutor, saknade tillgångar, i anledning hvaraf Revisorerna ifrågasatt Styrelsens befogenhet att afskrifva nämnda fordran.

Enligt hvad Styrelsen för statens jernvägstrafik i häröfver afgifvet utlåtande uppgifvit, hade förenämnda belopp utgjort återstoden af den skuld, hvari personen i fråga vid September månads utgång 1877 häftat för jernvägsfrakter och faktoriafgifter för gods, som han nämnda månad fått expedierade under medverkan af Fryksta faktori och hvarå, genom utdelningar i samma persons konkurs, hvari fordringar bevakats, statens jernvägar i Juli och December månader 1879 erhållit i afbetalning 524 kronor 14 öre. Enär rättens ombudsman sistnämnda år den 9 December intygat, att någon vidare utdelning icke vore att förvänta, hade redan då det resterande beloppets afskrifning satts i fråga, men uppskjutits i afvaktan på att gäldenären möjligen kunde erhålla tillgångar att betala äfven detta belopp, och först verkstälts 1883, sedan beloppet under de fyra föregående åren balanserats, och öfverexekutor intygat, att gäldenären fortfarande saknade tillgång. Styrelsen ansåge nemligen ej tillbörligt att i räkenskapen bibehålla såsom tillgång en fordran, för hvilken ingen valuta vore att påräkna, och funne afskrifningen deraf befogad äfven därför, att krafvet, såsom ofvan omförmälts, uppkommit af transporter, som förmedlats af den vid sidan af den egentliga jernvägstrafiken stående faktoriörelse, statsbanan drefve vid Fryksta för spedition af varor, som på

Frykensäroarne sändes till eller från jernvägen, och att denna affär liksom all annan kommersiel verksamhet måste vara utsatt för risker, samt att förlusten i närvarande fall mer än väl betäcktes af hvad sagda rörelse årligen lemnade i ren behållning. För öfrigt ville Styrelsen påpeka, att Styrelsen vid afskrifningen ej lemnat möjligheten att i en framtid utbekomma beloppet obeaktad, enär hon i den af Revisorerna åberopade skrifvelsen i ämnet ålagt distriktsbefälet att anmäla, när det yppade sig att gäldenären erhållit några tillgångar, på det att åtgärder då skulle kunna med någon utsigt till framgång vidtagas för fullföljande af krafvet.

Riksdagen, som i likhet med Revisorerna ansett, att Trafikstyrelsens beslut i afseende å ifrågavarande fordrans afföring ur räkenskaperna icke stått i öfverensstämmelse med de för dylika fall gällande bestämmelser, hvilka innefattas i Kongl. förordningen af den 11 December 1830 angående behandlingen af extra ordinarie afskrifningsfrågor och anmärkningsmål, har emellertid föreställt sig, att de vid driften och förvaltningen af statens jernvägar förekommande, vid tiden för nämnda författnings utfärdande icke anade förhållanden äro af den särskilda beskaffenhet, att samma bestämmelser, som gälla för afskrifning af kronans fordringar i allmänhet, må hända icke böra tillämpas i afseende å kronans på jernvägstrafikens affärsverksamhet grundade fordringsanspråk; hvadan Riksdagen ifrågasatt behofvet af, att särskilda stadganden för Trafikstyrelsens förfarande i dylika fall utfärdas, och får Riksdagen på grund häraf anhålla, att Eders Kongl. Maj:t behagade taga i öfvervägande, huru vida icke särskilda föreskrifter må böra meddelas om huru vid afskrifningar af jernvägstrafikens osäkra fordringar skall förfaras.

Kongl. Akademien för de fria konsterna.

Enligt hvad Revisorerna meddelat, hade på hemställen af Öfverintendentsembetet Kongl. Maj:t genom bref den 29 September 1848 resolverat, att till statybildhuggareboställe skulle anvisas så väl hela den till boningsrum, atelier m. m. inredda bottenvåningen af den s. k. gamla gjuthustomtens åbyggnad vid Beridarebangatan i Stockholm, med efteråt omförmäldt undantag, som ock den öfversta på gjuthustomten belägna våningen; detta på Öfverintendentsembetets förmälan, att, ehuru det vid första betraktande kunde synas, som skulle statybildhuggaren härigenom erhålla ett större antal rum än han efter vanlig

beräkning kunde anses behöfva, det dock vid närmare undersökning befans, att denne konstnärs egentliga boställe vore, under hänsigt till rummens och lägenheternas indelning, läge och särskilda beskaffenhet, endast för en bildhuggare användbart och i det närmaste motsvarande hvad som tillförene varit åt statybildhuggarne upplåtet. Sedermera hade, enligt Kongl. brefvet den 11 April 1867, medgifvits statybildhuggaren att på viss tid få uthyra nyssnämnda bottenvåning; ett medgifvande, som sedermera förnyats och ännu fortfore. Statybildhuggaren hade genom kontrakt den 31 December 1873 till Direktionen för Nya elementarskolan uthyrt bottenvåningen, bestående af 7 rum, 2 tamburer, kök och källare, för en årlig hyra af 1,500 kronor. Dertill komme så väl atelier som boställsvåning af 7 rum med kök, domestikrum och tambur i husets öfre våning. Då sistnämnda förmån mer än till fyllest ansåges motsvara det afdrag af 1,000 kronor i aflöningen vid Akademiens för de fria konsterna läroverk, som statybildhuggaren i jemförelse med de öfrige lärarne vore underkastad, syntes han enligt Revisorernes förmenande genom det tillägg af 1,500 kronor, som erhöles genom bottenvåningens uthyrande, hafva fått en fördel, som icke vore af något skäl motiverad. Samma vånings uthyrande jäfvade äfven rigtigheten af Öfverintendentsembetetets ofvan omnämnda uttalande, att bostället i sin helhet endast för en statybildhuggare vore användbart. På dessa grunder hade Revisorerne ansett, att bottenvåningen i omnämnda byggnad borde vid nuvarande boställsinnehafvarens afgang för statsverkets räkning tagas i anspråk.

Med anledning af Revisorernes anförda framställning har Akademien för de fria konsterna i afgifvet utlåtande erinrat, att om än de till framtida indragning föreslagna rummens ifrån både atelier och begagnad bostadslägenhet isolerade läge och deras sedan 1867 medgifna uthyrande förklarade den framställda anmärkningens tillkomst, en sådan indragning likväl icke ändamålsenligt och rättvist skulle kunna göras utan beredande åt den kommande tjänsteinnehafvaren af vederlag, bestående dels i tilldelandet åt honom af ett mindre antal, intill och i kommunikation med den stora atelieren liggande och för statybildhuggaren åliggande undervisningsskyldighets utgörande väl behöfliga rum, dels ock i ett så afpassadt penningbelopp, som vid nytt tillträde kunde anses skäligt för att, under penningens då sannolikt ytterligare sänkta värde, och då säkerligen än starkare framträdande kraf på statybildhuggarens lärareverksamhet, i fördelar möjligast nära likställa den nyttillträdande med sin föregångare; och hade Akademien, såsom ytterligare skäl för att en penningeersättning i nu antagna fall borde till-

erkännas en kommande tillträdare af statybildhuggarebefattningen, åberopat dels den stora, sannolikt äfven växande betydelsen af ifrågasvarande konstfack, dels så väl fåtaligheten af för skulpturlärareplatsen kvalificerade personer som dermed i sammanhang stående svårighet för Akademien att utan jmförelsevis goda aflöningsförhållanden kunna tillfredsställande besätta densamma.

Enligt den för Akademien för de fria konsterna fastställda stat, åtnjuta de fyra professorer vid Akademien, hvilka undervisa i figurteckning samt målning och modellstudium, i lön 2,000 kronor hvardera, och af dessa lärare ega de två professorerne i målning uppbära i tjänstgöringspenningar 2,000 kronor hvardera, under det att de två öfriges tjänstgöringspenningar uppförts till 1,000 kronor för dem hvar, hvarjemte den af de två sistnämnde professorer, som är bildhuggare, åtnjuter förmånen af boställe och atelier.

Riksdagen anser visserligen, att statybildhuggaren bör genom åtnjutande af fri bostadslägenhet och atelier erhålla någon förmån framför den andra professoren i modellstudium; men, i likhet med hvad Revisorerne anmärkt, har Riksdagen funnit de till statybildhuggaren hittills upplåtna lägenheterna vara öfver höfvau vidsträckta; och då den framstående konstnär, som senast innehafvt statybildhuggarebefattningen, numera aflidit, anser Riksdagen tiden vara inne att vidtaga någon reglering i berörda afseende, hvadan Riksdagen får anhålla, att Eders Kongl. Maj:t täcktes, före tillsättandet af den lediga statybildhuggarebefattningen, taga i öfvervägande, huru vida icke någon eller några af de hittills af statybildhuggaren disponerade lägenheter må kunna från nämnde embetsmans boställe fränskiljas och för annat statens ändamål användas.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 26 Mars 1886.